

Ryijy

Ryijyn ripustaminen

Ryijy on arvokas, pitkäikäinen tekstiili. Ryijyn paikka kannattaa valita huolella, niin että sen kertoma tarina näkyy ja on osana elämää. Usein ryijylle annetaan arvokkain paikka tuvassa tai olohuoneessa.

Käytännölliseltä kannalta olisi huomattava ettei ryijyä aseteta suoraan auringonvaloon. Uv-säteily haalistaa värit ja haurastuttaa villaa. Ryijy ripustetaan yläreunaan tehdyn kujan läpi pujotetun metalli- tai puutangon varaan useita kiinnityspisteitä käyttäen. Ryijyyn ei tehdä reikiä eikä lenkkejä, eikä sitä ripusteta ainoastaan kulmistaan. Ryijyn painon on jakauduttava jokaiselle loimilangalle tasaisesti. Ripustus tehdään niin, että ryijy on helppo ottaa alas ja tuulettaa.

Ryijyn säilytys

Varastossa ryijy säilytetään loimen suuntaan (pituussuuntaan) rullalle kierrettyinä nukkapinta ulospäin. Väliin kierretään valkoinen puuvillakangas, niin pitkä että se riittää koko kääron mitalle alusta asti ja vielä suojaksi ulkopuolelle. Puuvillakangas suojaa villakangasta pölyltä, koilta, hiiriltä ja uv-säteilyltä. Käärö asetetaan varastoon vaakasuoraan, niin ettei sen päälle aseteta mitään. Varaston tulee olla kuiva ja suoralta auringonvalolta suojattu.

Ryijyn puhdistus

Ryijy kerää paljon pölyä ja on siksi hyvä huoltaa säännöllisesti, tuuletus ulkona olisi hyvä tehdä ainakin kerran vuodessa. Säännöllinen huolto on paras ja vähiten vaivaa vievä tapa pitää ryijy ja muut villatekstiilit puhtaina.

Ryijyn tuuletus onnistuu hyvin talvella puhtaalla ja kevyellä pakkaslumella. Villaa ei kannata viedä kovaan pakkaseen suoraan vaan vähitellen. Ulkoilmaan tasaantunut ryijy asetetaan nukkapinta hankea vasten ja ryijyä ravistellaan hangessa. Ryijyä ei hakata eikä ravistella rajusti. Ryijy jätetään tämän jälkeen joksikin aikaa ulos. Jos on epäilyksiä että villassa saattaa olla koita, sen pitäisi olla kovassa pakkasessa vähintään viikon verran suojattuna lumisateelta. Sisälletuonnin jälkeen ryijy jätetään kuivumaan nukkapinta ylöspäin.

Ryijyn voi imuroida hyvin pienellä teholla. Käytetään kapeaa suutinta, jonka eteen on kuminauhalla kiinnitetty sukkahousunpala tai muu ohut kangas. Tämä estää nukkalankojen joutumisen imuriin. Imuroidaan huolellisesti nukkarivien välistä.

Kovin likainen ryijy on mahdollista myös pestä. Pesun ajankohdaksi kannattaa valita kesä, jolloin villa myös kuivuu nopeasti. Ryijy pestään kädenlämpöisessä ja laimeassa saippualliuoksessa (pH neutraali: esimerkiksi shampoo, marseillesaippua tai villanpesuaine) ja huuhdella tämän jälkeen kädenlämpöisellä vedellä. Ryijy pestään hellävaraisesti käsin hyljuttelemällä ilman kovaa hankausta. On tärkeää ettei ryijyä nostella märkänä, sillä loimilangat saattavat katketa märän nukan painosta. Siksi on hyvä järjestää pesupaikaksi ryijynkokoinen allas, jossa ryijy saa myös kuivua ilman suurempaa siirtelyä. Kätevä allas syntyy pressusta ja puunkappaleista, jotka asetellaan pressun reunojen alle laidoiksi. Kuivuminen nukkapinta ylöspäin, ei suorassa auringonpaisteessa.

Kuivanut ryijy kammataan sormilla, harvapiikkisellä kammalla tai harjataan nukan suuntaisesti varoen etteivät nukkalangan kierteet aukea.